

Avdelningen för epidemiologi och sjukdomskontroll

Snabb värdering av sannolikheten för att den svenska djurpopulationen utsätts för smitta med högpatogen aviär influensa H5N8 till följd av utbrott på fjäderfä i Nederländerna och Storbritannien

BAKGRUND

Den 15 november 2014 informerades EU-kommissionen av nederländska myndigheter om ett bekräftat utbrott av högpatogen aviär influensa (HPAI) av subtypen H5N8 i en värphönsbesättning med 150 000 djur nära Rotterdam i centrala Nederländerna. Värphönsen hölls inomhus i burar. Undersökningen föranleddes av att ökad dödlighet noterats. Dagen efter, den 16 november, meddelade brittiska myndigheter att HPAI konstaterats i en besättning med 6 000 ankor North Yorkshire, England. Undersökningar pågår för att fastställa om även detta virus tillhör typen H5N8. Båda besättningarna har satts under offentlig tillsyn och avlivning och destruktion av djuren pågår. Skydds- och övervakningszoner har upprättats. I Nederländerna infördes också ett nationellt förbud för transport av fjäderfä, ägg samt produkter och avfall från fjäderfäanläggningar under 72 timmar.

Den 6 november konstaterades HPAI H5N8 i en kalkonbesättning i norra Tyskland. Även i denna besättning har djuren avlivats och destruerats och åtgärder har vidtagits för att förhindra smittspridning. Sannolikheten att svenska tamfåglar skulle utsättas för smitta med HPAI H5N8 som följd av detta utbrott värderades av SVA 2014-11-07.

Hittills saknas information om förekomst av HPAI H5N8 på vilda fåglar i Europa men subtypen konstaterades nyligen på två vilda svanar i Japan.

De nu aktuella utbrotten är de första sedan början av 1980-talet där HPAI av subtypen H5N8 påvisats på tamfågel i Europa. Denna typ har under 2014 rapporterats från Kina, Japan och Sydkorea. I Sverige har tidigare (2006) högpatogen aviär influensa (HPAI) av subtypen H5N1 påvisats hos vilda fåglar. HPAI av typen H5 påvisades samma år hos en gräsand i vilthägn.

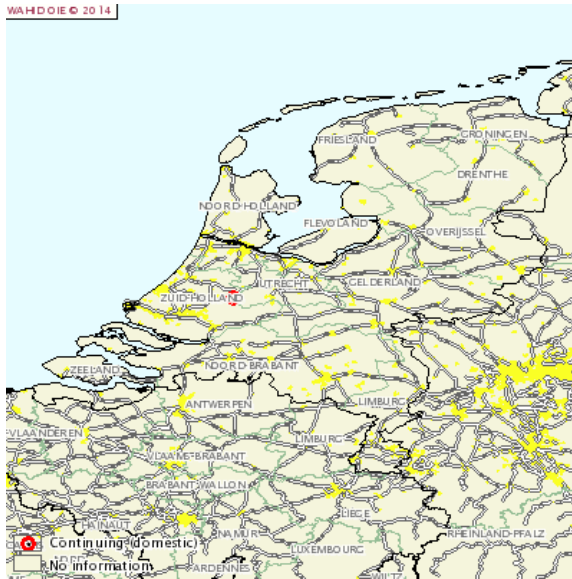
SANNOLIKHET ATT SVENSKA TAMFÅGLAR UTSÄTTS FÖR SMITTA MED HÖGPATOGEN AVIÄR INFLUENZA H5N8 SOM FÖLJD AV UTBROTT PÅ VÄRPHÖNS I HOLLAND 15 NOVEMBER OCH ANKA I STORBRIANNIEN 16 NOVEMBER

Införseln av levande fjäderfä till Sverige utgörs uteslutande av daggamla kycklingar som går till isolering innan placering i avelsbesättningar. En transport har gått från Nederländerna och en från Storbritannien till Sverige under perioden oktober–november 2014.

Inga transporter med levande fjäderfä har gått från Sverige till Nederländerna eller Storbritannien under denna tid.

Införsel av kläckägg till Sverige förekommer men enligt lagstiftningen krävs desinfektion av skalen innan införsel varför legal införsel inte bedöms utgöra någon risk. Inga kläckägg har förts in från Nederländerna eller Storbritannien under oktober – november.

Enligt Magnus Hellström, stationschef på Ottenby Fågelstation pågår under hösten och vintern en ständig rotation bland vattenlevande fåglar i och kring Östersjön, beroende på vädersituation. Vid sydliga vindar förflyttar sig fåglarna norrut. De fågelarter det framför allt gäller är måsfåglar, trutar och dykänder. Beroende på vädersituation bedömdes sannolikheten att fåglar från det smittade området i Tyskland tar sig in över Sveriges gräns som låg till medelhög. Sannolikheten från de nu aktuella områdena bedöms lägre än från Tyskland. Däremot kan de ytterligare utbrott som nu konstaterats tyda på att vilda fåglar skulle kunna vara smittkällan varför sannolikheten att smittade fåglar skulle komma till Sverige möjligen kan vara något högre än tidigare. Dock saknas ännu information om smittstatus hos den vilda fågelpopulationen kring de smittade besättningarna. Information saknas också om de aktuella besättningarnas biosäkerhetsnivå och i vilken omfattning det varit möjligt för djuren att komma i kontakt med den vilda fågelpopulationen men båda besättningarna har haft djuren inomhus.

Utbrott av högpatogen aviär influensa H5N8 på värphöns i Nederländerna. Röd ring markerar aktuell besättning. Källa: OIE.

Mot bakgrund av tillgänglig information gör SVA följande bedömning:

Sannolikheten att den svenska tamfågelpopulationen utsätts för högpatogen aviär influensa H5N8 som direkt följd av situationen i Tyskland, Nederländerna och Storbritannien bedöms som låg.

Osäkerheten i denna värdering är medelhög. Nivån av osäkerhet är bedömd utifrån kvaliteten på de uppgifter som funnits tillgängliga för värderingen.

Definitioner på de termer som används vid sannolikhetsvärderingen:

- Försumbar – så ovanligt att det saknar betydelse
- Mycket låg – mycket ovanligt, men kan inte uteslutas
- Låg – sällan, men förekommer
- Medelhög – förekommer ibland
- Hög – förekommer ofta
- Mycket hög – förekommer nästan säkert

Statens veterinärmedicinska anstalt följer situationen och bedömer när det finns behov av en ny värdering av sannolikheten för att den svenska djurpopulationen utsätts för smitta med högpatogen aviär influensa H5N8.